stejně přízniva jako dosavádní smlouva, tudíž vypověditelná jen z důvodů stanovených v zákoně o ochraně nájemníků tehdy platném, bez ohledu na to, zda zákon o ochraně nájemníků platí také pro nový nájem, čili nic. Nelzeť rozumně za to míti, jednak že by nájemce obyčejných schopností (§ 1297 obč. zák.), jenž ve svém bytě používá zákonné ochrany nájemců a z ochoty k pouhé žádosti vlastníka domu svůj byt jen zaměňuje za stejný byt se stejným nájemným, touto ochotou se chtěl také vzdáti hmotných výhod, které mu zákon o ochraně nájemníků zaručuje, jednak, že by vlastník domu těchže schopností mohl tak nerozumný postup nájemníka vážně předpokládati. Posuzuje-li se věc s tohoto správného právního hlediska, bylo by námitkám žalovaných ovšem vyhověti, ani žalobci ani netvrdili, že měli důvod k výpovědi. Přes to však nelze o věci ihned rozhodnouti, ježto nižší soudy podle svého odchylného právního stanoviska neprovedly nutná skutková zjištění, zejména i v té příčině, pokud žalobci do vypovídané nájemní smlouvy vstoupili, ať už výslovně aneb, pokračujíce v ní, také jen mlčky. Zjištění ta vyžadují, by bylo znovu jednáno již před soudem prvé stolice (§ 510 c. ř. s.).

Čís. 9809.

Neknihovní postupník hypotekární pohledávky není oprávněn odporovati podle § 37 ex. ř. exekuci jejím zabavením.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1930, R I 170/30).

Žalobkyně domáhala se žalobou podle § 37 ex. ř. nepřípustnosti exekuce zabavením pohledávky a opírala žalobu o to, že zabavená hypotekární pohledávka Anny A-ové byla prý jí před zabavením neknihovně postoupena. Procesní soud prvé stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. Důvody: Prvý soudce, dospěv k přesvědčení, že se neknihovní postup skutečně stal, zamítl žalobní žádání jen z právního důvodu, že žalobkyně mohla zažalované pohledávky jakožto pohledávky hypotekární nabýti jen vkladem převodu do pozemkové knihy. Tento názor žalobkyně napadá a odvolací soud jí dává za pravdu. Jest pravda, že otázka, zda může býti hypotekární pohledávka převedena i neknihovně, jest literaturou i judikaturou zodpovídána rozličně. Pravda jest také zvláště, že dřívější judikatura zastávala téměř bezvýjimečně názor, který zastává prvý soudce v napadeném rozsudku. Lze také připustiti, že ustanovení obč. zákona (§ 431, 445, 451 atd.) zdánlivě mluví pro tento názor. Avšak přes to má odvolací soud za to, že postup takovéto pohledávky jest možným i bez knihovního převodu, třebaže nabýti zástavního práva k pohledávce samé lze jen knihovně. Nejprve jest otázkou, zda jest takováto pohledávka bez současného převodu práva zástavního podle zákona možná a přípustná. Odvolací soud odpovídá na tuto otázku kladně a poukazuje

k ustanovení § 22 knih. zák., kde se výslovně mluví o mimoknihovním převodu hypotekární pohledávky. Pojednává-li tudíž zákon sám výslovně o tomto případu, nemohou obstáti důvodné pochybnosti proti názoru, shora vyslovenému. Podle toho, co bylo řečeno, jest tedy míti za to, že jest možným mimoknihovní převod hypotekární pohledávky. Věc jest posuzovati právně tak, že k nabytí zástavního práva k pohledávce jest ovšem zapotřebí vkladu smlouvy o postupu, nikoliv však k převodu pohledávky samé. V tomto smyslu zní názory Stubenraucha, Exnera, Kirchstettera, Strohala atd., naproti čemuž ovšem jiní právníci — jako Krainz, Ehrenzweig — tento názor nesdílejí. V souzeném případě jest však uvážiti ještě jednu velmi důležitou okolnost, totiž, že jde o exekuci na neknihovně převedenou pohledávku. Rozumí se samo sebou, že exekuci lze vésti jen na skutečně tu jsoucí majetkový objekt strany povinné. Pakliže v době, kdy se exekuce vede, tu tohoto objektu již není, nemůže býti ani předmětem exekuce. Tím, že matka žalobkyně jako povinná strana vyloučila proti žalovaným následkem postupu svou pohledávku proti manželům B-ovým do konce ze svého majetku, nemůže již žalovaný vésti s úspěchem exekuci na tuto pohledávku. Ovšem se při tom odvolává také na důvěru ve veřejnou knihu; ta však nemá významu, neboť tato důvěra přichází v úvahu v poměrech smluvních, nikoliv však tam, kde jde o vedení exekuce. Za to rozhoduje podle řečeného pouze a jedině skutkový stav, zda lze či nelze tuto pohledávku považovati za pohledávku patřící ještě straně povinné. V tomto smyslu zní také judikát čís. 188 k § 469 obč. zák. a rozhodnutí čís. 5153 sb. n. s. Proto se nemůže žalovaný odvolávati na to, že pohledávka v pozemkové knize vázne ještě pro stranu povinnou.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání znovu rozhodl.

Důvody:

Jde o otázku, jaký právní účinek má neknihovní postup pohledávky knihovně zajištěné. V té příčině bylo vysloveno již v rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 22. ledna 1930 č. j. Rv I 445/29 čís. sb. 9553, že i po neknihovním postupu může s hypotekou naložiti právně účinně jen věřitel zapsaný v pozemkové knize a že neknihovní postupník má jen právo žádati na postupiteli, by hypoteku na něho knihovně převedl. Pokud se převod nestal, zůstává skutečně oprávněným věřitel zapsaný v pozemkové knize a může tento — a jen tento — hypoteku s právním účinkem převésti na třetí osobu nebo jinak s ní naložiti. Z toho důsledně plyne, že žalobkyně jako pouhá neknihovní postupnice, nejsouc věřitelkou hypotekární, nemůže s hypotekou s právní účinností nakládati, ale pak nelze jí přiznati ani oprávnění, podati podle § 37 ex. ř. odpor proti exekuci zabavením knihovní pohledávky, poněvadž její právo z neknihovního postupu, požadovati na knihovním věřiteli knihovní převod hypoteky, není právem, nedopouštějícím výkon exekuce. Tomu svědčí i předpis § 469 obč. zák. v doslovu III. dílčí novely. Žalobkyně, nejsouc hypote-

kární věřitelkou, nemohla by hypotekárnímu dlužníku dáti řádnou výmaznou kvitanci, která teprve poskytuje vlastníku statku možnost, by s ním volně nakládal a zejména pohledávku indebite na něm váznoucí vymazal nebo podle poslední věty § 469 obč. zák. právo zástavní na novou pohledávku převedl. Odvolací soud se mýlí, míně, že v § 22 knih. zák. jest předpis, jimž byla ustanovení §§ 431 a 445 obč. zák. změněna v ten rozum, že neknihovnímu postupu hypotekární pohledávky jest přiznati touž účinnost jako knihovnímu převodu. V § 22 knih. zák. jsou jen předpisy knihovního práva jako práva formálního a není jím, pokud jde o podmínky postupu hypotekárních pohledávek, nic změněno na hmotném právu, právě tak, jako nejsou tímto předpisem změněny předpisy o nabytí vlastnictví k nemovitým věcem. Odvolací soud dále míní, že věc jest posuzovati tak, že k nabytí zástavního práva jest ovšem zapotřebí vkladu smlouvy o postupu, nikoli však k převodu pohledávky samé. Ale názor, že lze tímto způsobem odpoutati právo zástavní od existující dosud zástavní pohledávky, pro niž bylo zástavní právo zřízeno, odporuje akcesorní povaze práva zástavního (§§ 447 a 449 obč. zák.). Naopak poukázati jest k tomu, že občanský zákon zná jediný případ, kde se zástavní právo odpoutává od hypotekární pohledávky jím zajištěné a existuje samostatně, a to v případě zapravení hypotekární pohledávky. Podle § 469 obč. zák. v doslovu III. dílčí novely nestačí ke zrušení hypoteky o sobě zaplacení dluhu, nýbrž hypotekární statek zůstane zavazen, dokud se dluh z veřejné knihy nevymaže, a až do té doby může vlastník statku, splně předepsané podmínky, převésti zástavní právo na novou pohledávku, která nepřevyšuje zástavní pohledávku původně zajištěnou. Předpis § 469 obč. zák. v novém doslovu jest však předpisem svého druhu a zvláštní povahy, sledujícím účel, by knihovní věřitelé na úkor vlastníka hypoteky, úvěru potřebného, nepostupovali automaticky při zapravení předchozí hypoteky do lepšího pořadí. Proto nelze výjimečný předpis § 469 obč. zák. vykládati způsobem rozšiřujícím a připustiti odpoutání práva zástavního od hypotekární pohledávky dosud nezapravené, k čemuž by došlo, kdyby se přiznala plná právní účinnost neknihovnímu postupu hypoteky. Odvolací soud poukazuje i k tomu, že se žalovaný, který nikoliv smlouvou, nýbrž exekucí nabyl zástavního práva na hypotekární pohledávce, nemůže dovolávati důvěry ve veřejné knihy, a poukazuje k judikátu býv. nejvyššího soudu ve Vídni čís. 188 a k rozhodnutí čís. 5153 sb. n. s., že totiž vymáhající věřitel, jenž exekučně zabavil pohledávku sice dosud knihovně zajištěnou, avšak již zaplacenou, nemůže se proti poddlužníkovi a vlastníku hypoteky dovolávati důvěry ve veřejné knihy. Ale v souzeném případě nejde o ochranu důvěry v pozemkovou knihu. K postupu hypotekární pohledávky nedošlo, ježto nebyl knihovně proveden a proto stav knihovní nedoznal změny a odpovídá stavu skutečnému i právnímu; v důsledku toho nabyl žalovaný řádným způsobem, — aniž se musil dovolávati předpisu o ochraně důvěry z knihy pozemkové, — exekučního práva zástavního na hypotekární pohledávce, která dosud pro dlužnici vázne a s právní účinností dosud nebyla převedena na žalobkyni. Žalobkyně

musí nésti důsledky toho, že nedbala předpisů §§ 431 a 445 obč. zák. K vůli úplnosti se podotýká, že žalobkyně poukazuje v odvolání neprávem na rozhodnutí čís. 4445 sb. n. s., kde šlo jen o výklad § 943 obč. zák., a na rozhodnutí čís. 980 a 1211 sb. n. s., která se obírají jinými otázkami. Ani poukaz na rozhodnutí čís. 7452 sb. n. s. není případný, ježto tam šlo o pohledávku, která byla již podle § 307 ex. ř. poddlužníkem složena na soudě, takže tento měl při nejmenším právo v § 39 knih. zák. uvedené a ježto se soudy v onom případě vůbec neobíraly výkladem předpisu § 445 obč. zák.; složení na soudě má, stalo-li se po právu, účinky zaplacení.

Čís. 9810.

V odvolání jest stručně a přesně označiti důvody, z nichž odvolatel napadá rozsudek, a vyložiti okolnosti, tyto důvody opodstatňující. Není-li tomu tak, jest odvolání odmítnouti.

(Rozh. ze dne 10. dubna 1930, R I 237/30).

Odvolací soud zamítl odvolání podle § 474, druhý odstavec, c. ř. s. Důvody: Odvolavší se strana napadá rozsudek v celém rozsahu a uplatňuje jako odvolací důvody 1) neúplnost řízení, 2) nesprávné právní posouzení věci, 3) porušení zákona. Odvolací návrh zní, by rozsudek byl změněn, po případě zrušen a odpůrce odsouzen k náhradě útrat prvé a druhé stolice. Jak zřejmo z odvolacího spisu, vypočítává odvolatel jen odvolací důvody neúplnosti řízení, nesprávného právního posouzení a porušení zákona, aniž by blíže uváděl okolnosti, o které opírá oprávnění k jednotlivým uplatňovaným důvodům odvolacím. Pouhý výpočet odvolacích důvodů o sobě nestačí (kom. Neumann str. 1395). Toto nedostatečné označení odvolacích důvodů má v zápětí, že platné § 467 čís. 3 c. ř. s. odpovídající odvolání nebylo podáno a muselo proto býti ve smyslu § 474 druhý odstavec c. ř. s. zamítnuto. Leč odvolání nevyhovuje ani předpisu § 467 čís. 3 c. ř. s. co do odvolacího návrhu, neboť se navrhuje jen zrušení, po případě změna napadeného rozsudku, aniž by bylo blíže uvedeno, jaká změna se navrhuje, kterýžto návrh nelze pokládati za určitý návrh odvolací takže i z tohoto důvodu bylo odvolání po rozumu § 474 druhý odstavec c. ř. s. zamítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Odvolací soud odmítl správně (v usnesení nesprávně uvedeno »zamítá«) žalobcovo odvolání, poněvadž neodpovídá předpisu § 467 čís. 3 c. ř. s. Odvolatel, jenž se domáhá nápravy na vyšším soudě, musí svůj názor o vadnosti rozsudku projeviti, tedy vyložiti, co považuje za vlastní příčinu vadnosti rozsudku, a tyto odvolatelem vyložené příčiny jeho nespokojenosti s napadeným rozsudkem jsou odvolacím důvodem v tech-